



**LÄNSRÄTTEN I  
VÄSTERNORRLANDS LÄN**

Föredraganden G Lavås

**DOM**  
2008-12-02  
Meddelad i  
Härnösand

Mål nr  
2469-08 E

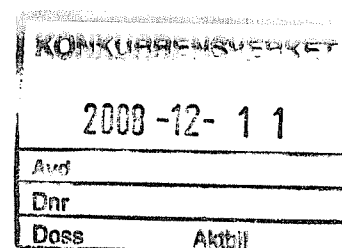
### SÖKANDE

Ahlsell Sverige AB, 556012-9206  
Liljeholmsvägen 30  
117 98 Stockholm

Ombud: Jan Lindberg  
c/o Ahlsell Sverige AB  
Liljeholmsvägen 30  
117 98 Stockholm

### MOTPART

Örnsköldsviks kommun  
891 88 Örnsköldsvik



### SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

Örnsköldsviks kommun, som genomför upphandling av lampor, lysrör och el-tillbehör (dnr A 08-68 F) som öppet förfarande, har genom tilldelningsbeslut den 4 november 2008 beslutat att som leverantör anta Aura Light AB för ljuskällor och Elektroskandia för el-tillbehör.

**Ahlsell Sverige AB** (bolaget) ansöker om överprövning enligt LOU, yrkar att länsrätten upphäver kommunens tilldelningsbeslut och ålägger kommunen att rätta utvärderingen på så sätt att de av bolaget i anbudet angivna referenserna används vid utvärderingen, och anför bl.a. följande. Kommunen har upphandlat lampor, lysrör och el-tillbehör. Utvärderingen skulle ske utifrån de rangordnade kriterierna pris, leveransvillkor och leveranssäkerhet, kompetens, sortimentsutbud och service. För leveranssäkerhet angavs att anbudsgivare skulle ange två referenser för liknande uppdrag. Av förtydligande från kommunen framgår dels att referenter vidtalats som inte angetts i anbudet, dels att referenternas uttalanden rör hemsidan och allmän service. Den upphandlande enheten får vid utvärderingen av anbuderna inte beakta andra referenser än de som anbudsgivarna angett i sina anbud, vilket

Dok.Id 46987

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 314	Backgränd 9	0611-34 98 00	0611-34 98 10	måndag – fredag
871 27 Härnösand		<b>E-post:</b> lansrattenivasternorrland@dom.se		09:00-12:00 13:00-15:00

följer av grundregeln att en upphandlande enhet vid anbudsutvärdering endast får beakta sådana uppgifter som anbudsgivare själva angett i anbudet. Inga andra ovidkommande hänsyn får inkluderas i utvärderingen, särskilt inte upphandlande enhetens egna erfarenheter av anbudsgivare. Detta då upphandlande enhet inte kan garantera likabehandling då information om vissa anbudsgivare hämtas från andra källor än anbudet. Användningen av egna erfarenheter är särskilt allvarlig då en upphandlande enhet sällan har egen erfarenhet av samtliga anbudsgivare och därmed inte har möjlighet att utforma förfarandet på något sätt som uppväger risken för brott mot likabehandlingsprincipen. Kommunen har inte angett att egna referenser skulle komma att användas, utan endast att anbudsgivaren skulle inge referenser. Ett referensutlåtande har använts för att utvärdera kriteriet "Service" som är lägre rangordnat än kriterierna "Leveransvillkor och leveranssäkerhet" samt "Kompetens", där referenser skulle lämnas. Angående kriteriet "Service" anger inte förfrågningsunderlaget att detta kriterium skulle utvärderas med hjälp av referenser. Förtydligandet av utvärderingen visar dock tydligt att det är kriteriet "Service" som kommunens egna referenser har uttalat sig om. Resultatet är att utvärderingen strider mot transparensprincipen då andra faktorer än som angetts i förfrågningsunderlaget har beaktats vid utvärderingen. Bolaget konstaterar att en korrekt utförd utvärdering hade lett till att bolaget fått full poäng i utvärderingen angående leveransvillkor och leveranssäkerhet. I stället har utvärderingen skett på faktorer som inte angetts i bolagets anbud, och inte heller i förfrågningsunderlaget angetts ha betydelse i utvärderingen. Därmed har bolaget fått ett lägre prisavdrag i utvärderingen. Genom kommunens åsidosättande av LOU har bolaget lidit skada då bolaget vid en korrekt utförd upphandling hade erhållit kontraktet. I den aktuella upphandlingen kan inte heller det sätt på vilket referenserna har använts anses var "affärsmässigt" då referenserna helt tydligt har tillfrågats om andra kriterier än vad som har angetts i förfrågningsunderlaget. Kommunen ska tillmäta de av bolaget angivna referenserna betydelse vid utvärderingen. Detta har inte skett eftersom kommunen inte ens har försökt

kontakta de angivna referenserna, utan i stället använt sig av egna erfarenheter. Bolaget har ingett anbudet med det lägsta priset, och anbudet skulle – om kommunen följt den angivna utvärderingsmodellen – ha varit det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet i delen el-tillbehör. Bolaget har därmed lidit skada då kommunen frångått sin utvärderingsmodell och beaktat andra uppgifter än de som angetts i anbudet.

**Örnsköldsviks kommun** bestrider bifall till ansökan och hemställer att bolagets yrkande ska avvisas och att upphandlingen får avslutas. Kommunen anför bl.a. följande. Användning av egna referenser är allmänt vedertaget vid upphandlingar inom Sverige. Nämnden för offentlig upphandling skriver i en skrivelse om upphandling av konsulttjänster från december 2002 följande: ”Den upphandlande enhetens egna erfarenheter av den eller de konsulter som skall genomföra tjänsten kan givetvis ingå bland referenserna så länge dessa referenser kan kopplas till kvalitetsvärderingen av tjänsten.” Kommunen avsåg att utvärdera kriterierna ”Leveransvillkor och leveranssäkerhet” och ”Kompetens” med hjälp av referenser för att klargöra om anbudsgivare kan klara det aktuella uppdraget på det för kommunen ekonomiskt mest fördelaktiga sättet. Som en del i kommunens bedömning av kompetens ingår både möjlighet för kommunen till bra service samt kompetens att skapa en bra webbsida och tillhandahålla den till kommunen. Referenserna visade att bolaget inte uppfyllde kommunens önskemål till fullo på de punkterna och bolaget fick därmed ett poängs avdrag. Bolaget ska inte utvärdera anbuden, utan det är kommunen som utvärderar. Möjlig användning av egna referenser vid utvärderingen har i och för sig inte angetts i förfrågningsunderlaget. Kommunen ifrågasätter dock om utfallet hade blivit annorlunda om detta varit känt. Bolagets anbud kan inte direkt påverkas av detta och därför anser kommunen att detta misstag inte är av avgörande betydelse i denna upphandling.

Länsrätten har den 14 november 2008 beslutat att upphandlingen tills vidare inte får avslutas.

### DOMSKÄL

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 12 kap. 1 § LOU ska en upphandlande myndighet anta antingen det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller det anbud som innehåller det lägsta priset. Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, ska myndigheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet, såsom pris, leverans- eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftkostnader, kostnadseffektivitet, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd. En upphandlande myndighet ska i annonsen om upphandlingen eller i förfrågningsunderlaget ange vilken grund för tilldelning av kontraktet som kommer att tillämpas.

Enligt 16 kap. 2 § första stycket LOU ska, om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Av förfrågningsunderlag Lampor, lysrör och el-tillbehör (Dnr: A 08-68 F) framgår bl.a. följande:

#### 2.5 VINNANDE ANBUD

Det anbud skall antas, som sammantaget är det ekonomiskt mest fördelaktiga med hänsyn till:

- Pris

- Leveransvillkor och leveranssäkerhet
- Kompetens
- Sortimentsutbud
- Service

2.6

**KRITERIER**

Kriterierna och dess rangordning beskrivs närmare i bilaga "Svarsbilaga Utvärdering". Anbudsgivare skall presentera anbudet enligt ovanstående kriterier.

---

2.6.2

**Leveransvillkor och leveranssäkerhet**

Här utvärderas leveranstider, fraktkostnader samt leveranssäkerhet. Anbudsgivare skall ange leveranstider och fraktkostnader. För leveranssäkerhet skall anbudsgivare ange 2 st. referenser för liknande uppdrag.

2.6.3

**Kompetens**

Här utvärderas kompetensen hos personalen i butik samt möjligheten till en "personlig" kontaktperson. Anbudsgivare skall beskriva kompetensnivå och erfarenhet av berörd personal i butik samt specifikt för kontaktpersonen. För utvärdering kommer kommunen även att använda sig av referenserna.

---

2.6.4

**Service**

Anbudsgivaren skall ange webbsida, beställningsmöjligheter, öppettider, närmast butik etc.

2.7

**BEDÖMNING**

Bedömningen kommer att ske utifrån anbudsgivarens skriftliga redogörelse."

Av utvärderingsprotokollet framgår under avsnitt 6.1 avseende utvärdering av kriterierna leveransvillkor och leveranssäkerhet bl.a. att två referenser för liknande uppdrag ska anges och att anbudsgivare som har leveranssäkerhet upp till cirka 95 procent samt goda referenser ges 3 poäng. Vidare framgår att bolaget vid utvärderingen av denna punkt tilldelats 2 poäng, och att övriga anbudsgivare tilldelats 3 poäng. Bolaget har som referenser i anbudet angett en namngiven person vid Sundsvall/Timrå kommun samt en namngiven person vid Sollefteå kommun. Av handlingarna framgår vidare avseende utvärdering av kriterierna leveransvillkor och leveranssäkerhet att kommunen inhämtat referenser från Övik Energi, som uppgett att bolagets

hemsida inte riktigt uppfyller Övik Energis behov, samt från Parkskolan, som uppgett att servicen från bolaget inte fullständigt uppnår Parkskolans önskemål.

Länsrätten gör följande bedömning.

Bolaget har i sin begäran om överprövning anfört att kommunens förfarande vid utvärderingen inte följt grundläggande principer för upphandling, bl.a. principen om öppenhet, transparens. Länsrätten konstaterar att kommunen i förfrågningsunderlaget angett att anbudsgivare ska ange två referenser för utvärdering av kriterierna ”leveransvillkor och leveranssäkerhet”, samt att det framgår att kommunen avser att använda sig av referenserna även vid utvärdering av kriteriet ”kompetens”. I förfrågningsunderlaget anges emellertid inte att även andra referenser än de som angavs av anbudsgivarna skulle komma att användas vid utvärderingen. Av handlingarna i målet framgår att kommunen använt sig av egna referenser, trots att detta inte angetts i förfrågningsunderlaget. Frågan är om detta förfarande innebär att kravet på öppenhet vid upphandlingsförfarandet har frångåtts. Transparens innebär att upphandlingen ska kännetecknas av förutsägbarhet och öppenhet, liksom att förfrågningsunderlaget ska vara fullständigt och tydligt. Häri ligger att varje potentiell anbudsgivare för att kunna avge ett konkurrenskraftigt anbud ska veta hur anbudet ska utvärderas. Länsrätten anser att eftersom kommunen vid sin utvärdering av de kvalificerade anbudena använt sig av egna referenser utan att anbudsgivarna fått veta om det innan anbudsgivningen har kommunen inte uppfyllt kravet på öppenhet vid genomförandet av upphandlingen. Kommunen har således brutit mot bestämmelsen i 1 kap. 9 § LOU.

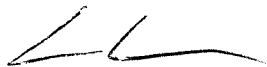
Länsrätten anser att bolaget har visat att bristen är sådan att den medfört att bolaget lidit eller kan komma att lida skada. Då bristen endast haft betydelse vid utvärderingen av avgivna anbud anser länsrätten att det är tillräck-

ligt att utvärderingsfasen av upphandlingen rättas. Örnsköldsviks kommun ska därför göra en ny utvärdering i enlighet med vad som framgår av förfrågningsunderlaget, d.v.s. med beaktande av enbart de referenser som lämnats av de kvalificerade anbudsgivarna och enbart avseende kriterierna leveransvillkor och leveranssäkerhet samt kompetens.

#### **DOMSLUT**

Länsrätten förordnar att Örnsköldsviks kommun får avsluta upphandlingen först sedan denna rättats genom att kommunen gör en ny utvärdering i enlighet med vad som framgår av förfrågningsunderlaget, d.v.s. med beaktande av enbart de referenser som lämnats av de kvalificerade anbudsgivarna och där referenserna enbart tillämpas avseende kriterierna leveransvillkor och leveranssäkerhet samt kompetens.

**HUR MAN ÖVERKLAGAR**, se bilaga (DV 3109/1C).



Anders Odmark